

Rozvoj okresu Topoľčany

Spracovateľ:

Jún 2008

Analýza oblastí rozvoja okresu Topoľčany

1. oblasť – Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra

2. oblasť – Rozvoj pôdohospodárstva, agropotravinárskeho sektora a rozvoj vidieka

3. oblasť – Ochrana životného prostredia

4. oblasť – Rozvoj infraštruktúry

5. oblasť – Priemysel a služby

6. oblasť – Rozvoj zahraničnej spolupráce

7. oblasť – Informatizácia a komunikačné systémy

1. oblasť – Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra

SWOT ANALÝZA :

Silné stránky :	Slabé stránky :
<ul style="list-style-type: none">• Dostatok ľudských zdrojov• Postačujúca sieť materských, základných a stredných škôl• Nitra – blízke centrum vysokoškolského vzdelávania a výskum pre oblasť poľnohospodárstva a prípravy pedagógov• Existencia zdravotníckych zariadení (nemocníc) v okrese• Kultúrne a historické bohatstvo umocnené pamiatkovými celkami	<ul style="list-style-type: none">• Vysoký podiel obyvateľov v poproduktívnom veku• Vysoká nezamestnanosť• Nízka mobilita časti pracovnej sily• Nedostatok a nedostupnosť bytov• Nízky podiel obyvateľov s úplným stredoškolským a vysokoškolským vzdelaním• Zlý technický stav sociálnych a zdravotných zariadení• Nesystematická podpora MSP• Nedostatočná spolupráca inštitúcií spoluzodpovedných za regionálny rozvoj• Nedostatok športových a oddychových zariadení pre voľnočasové aktivity obyvateľov• Nevyhovujúci až alarmujúci stav a nízke využitie kultúrnych pamiatok• Nedostatočne vybudovaná sieť kultúrnych inštitúcií• Nedostačné finančné zabezpečenie kultúrnych inštitúcií a kultúrnych činností
Príležitosti :	Ohrozenia :
<ul style="list-style-type: none">• Rozšírenie a uplatnenie nástrojov v rámci sektorových politík• Zabezpečenie kvalitného vzdelávania na všetkých vzdelávacích stupňoch a podpora významu celoživotného vzdelávania• Ponuka rekvalifikačných vzdelávacích programov prispôbených požiadavkám trhu práce• Optimalizácia a skvalitnenie systémov zdravotnej a sociálnej starostlivosti• Riešenie možnosti využitia existujúcich, alebo výstavba nových zariadení pre voľnočasové a kultúrne aktivity obyvateľov• Zapojenie relevantných inštitúcií v rámci okresu na princípe partnerstva do riešenia celospoločenských problémov	<ul style="list-style-type: none">• Stagnácia, alebo prípadný nárast nezamestnanosti• Narastanie skupiny obyvateľov, ktorá má problémy s uplatnením na trhu práce• Znižovanie vonkajšej podpory na riešenie bytovej výstavby• Nekoncepčné a nesystémové riešenie zdravotnej a sociálnej starostlivosti• Zníženie dostupnosti kultúry a vzdelávania pre obyvateľstvo

Zámer č.1.1.

Zabezpečenie ľudského potenciálu s potrebnou kvalitatívnou úrovňou, ako predpokladu pre plnenie hlavných rozvojových cieľov

Odôvodnenie: Vzdelanostná úroveň obyvateľstva je jeden zo základných faktorov celkovej atraktivity regiónu pre potencionálnych investorov. Vzdelávací systém v súčasnosti nepodporuje možnosť ďalšieho učenia a rozvoj princípu celoživotného vzdelávania. Z potreby reštrukturalizácie ekonomiky okresu je nevyhnutná príprava adaptabilnej pracovnej sily pre nové odvetvia. Súčasťou zámeru je oblasť zvyšovania kvalifikácie zamestnaných obyvateľov a zabezpečenie dostupného systému sociálnej a zdravotnej starostlivosti a možnosti kultúrneho vyžitia.

Ciele:

- 1.1.1. Zvyšovanie efektívnej zamestnanosti prostredníctvom prípravy a rekvalifikácie pracovnej sily
- 1.1.2. Podpora mobility pracovnej sily
- 1.1.3. Rozvoj celoživotného vzdelávania a adaptability pracovnej sily
- 1.1.4. Zvyšovania štandardov v zariadeniach sociálnych služieb a ich modernizácia
- 1.1.5. Transformácia zdravotníckej siete a služieb
- 1.1.6. Zhodnotenie a využitie kultúrneho potenciálu regiónu

Cieľ č. 1.1.1. Zvyšovanie efektívnej zamestnanosti prostredníctvom prípravy a rekvalifikácie pracovnej sily

- Prispôsobovanie pracovnej sily trhu práce a rozvoj programov podporujúcich prioritne dlhodobo nezamestnaných a osobitné skupiny nezamestnaných /zdravotne ťažko postihnutých, ženy po materskej dovolenke.../
- Modernizácia a podpora nových foriem služieb zamestnanosti v podmienkach regiónu

Cieľ č. 1.1.2. Podpora mobility pracovnej sily

- Rozvoj bytovej výstavby
- Sprístupnenie bývania pre slabšie sociálne skupiny

Cieľ č. 1.1.3. Rozvoj celoživotného vzdelávania a adaptability pracovnej sily

- Racionalizácia školskej siete podľa potrieb okresu a mikroregiónov
- Dobudovanie materiálno-technickej základne školstva v súlade so štandardami EÚ
- Zavedenie efektívneho systému vzdelávania dospelých

Cieľ č. 1.1.4. Zvyšovanie štandardov v zariadeniach sociálnych služieb a ich modernizácia

- Optimalizácia kapacít a štruktúry sociálnych služieb podľa potrieb okresu

Cieľ č. 1.1.5. Transformácia zdravotníckej siete a služieb

- Zaistenie potrebných kapacít a dostupnosť zdravotníckych služieb

Cieľ č. 1.1.6. Zhodnotenie a využitie kultúrneho potenciálu regiónu

- Zlepšenie celkového vzťahu obyvateľstva okresu ku kultúrnym hodnotám využitím potenciálu kultúrnych inštitúcií a podporou záujmovo-umeleckej a záujmovo – vzdelávacej činnosti
- Vytvorenie materiálno-technických a personálnych podmienok rozvoja kultúry
- Podpora programov na ochranu a rozvoj kultúrneho dedičstva s dôrazom na ochranu a využívanie pamiatkového fondu
- Rekonštrukcia a obnova kultúrnych objektov
- Podpora kultúry menšín

2. oblasť – Rozvoj pôdohospodárstva, agropotravinárskeho sektora a rozvoj vidieka

SWOT ANALÝZA :

Silné stránky :	Slabé stránky :
<ul style="list-style-type: none"> • výhodná geografická poloha • priaznivé pôdno-klimatické podmienky • vyvážený stupeň zazverenosti podľa daných prírodných podmienok • tradícia intenzívneho poľnohospodárstva • rekreačný potenciál vidieckej krajiny • pracovitosť vidieckeho obyvateľstva • zachovalé prvky ľudovej kultúry 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočná transformácia poľnohospodárstva a lesníctva a zložité a nevyjasnené majetkové pomery • podkapitalizovanosť poľnohospodárskych podnikov • nefunkčnosť a likvidácia spracovateľských kapacít • vzdialenie sa spracovateľských kapacít od prvovýroby • platobná neschopnosť drevárskeho priemyslu a nedostatok kapacít pridruženej drevárskej výroby pre zhodnocovanie dreva vlastnými prostriedkami • nedostatočné využívanie biomasy • nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky • vysoká miera nezamestnanosti na vidieku • nedostatočná technická infraštruktúra a občianska vybavenosť vidieckych obcí • absencia ÚPD a rozvojových dokumentov • nedostatočné využívanie potenciálu vidieckej turistiky a agroturistiky
Príležitosti :	Ohrozenia :
<ul style="list-style-type: none"> • využívanie podporných programov • doriešenie majetkových vzťahov a vlastníckych vzťahov k pôde • znovuoživenie a sfunkčnenie jestvujúcich výrobných a spracovateľských kapacít • oživenie domáceho drevospracujúceho priemyslu a stredísk pridruženej drevárskej výroby • rozšírenie chovu zveri v zverníkoch • rozvoj malého a stredného podnikania na vidieku • využitie rekreačného potenciálu vidieckej krajiny • zapojenie sa do POD • zvyšovanie kapacít pre odborné poradenstvo pre rozvoj vidieka • vstup vonkajších investorov do vidieckej ekonomiky 	<ul style="list-style-type: none"> • nevytvorenie potrebných inštitucionálnych nástrojov pre riešenie vlastníckych a majetkových vzťahov • zníženie dotácií do poľnohospodárstva • ochrana domáceho agropotravinárskeho trhu • znížovanie finančných prostriedkov na obnovu a výchovu lesa • legislatívne a systémové riešenie ochrany a využívania zdrojov lesa • nepriaznivý demografický vývoj na vidieku • strata identity vidieka • neukončená decentralizácia • nedokonalosť legislatívy • možná kontaminácia potravinového reťazca zvyšovaním zaťaženia povrchových vôd • vysoké náklady transformácie v dôsledku nekonceptného a nesystémového riešenia problémov v území

Zámer č. 2.1.

Vybudovanie konkurencieschopného a výkonného agropotravinárskeho sektora schopného sa začleniť a pôsobiť v spoločenstve krajín EÚ v podmienkach rozvinutého multifunkčného poľnohospodárstva.

Odôvodnenie: Prírodný potenciál územia okresu Topoľčany vytvára vhodné podmienky pre orientáciu hospodárstva založeného na vysokoprodukčnom poľnohospodárstve. Poľnohospodárstvo tu tvorí rozhodujúcu zložku vidieckej ekonomiky. Určitá časť poľnohospodárskych podnikov aj napriek vysokému produkčnému potenciálu poľnohospodárskej pôdy vykazuje nízku úroveň hospodárenia. Aj v budúcnosti môžeme očakávať, že hospodárenie na pôde bude náročné z hľadiska produktivity výrobných faktorov, konkurencieschopnosti, schopnosti výrobcov pružne reagovať na zmeny v dopyte, ako aj v schopnosti podnikov udržať krok s technickým a technologickým pokrokom.

Ucelená koncepcia rozvoja poľnohospodárstva a potravinárstva pre SR, ani pre územie Nitrianskeho samosprávneho kraja a ani pre okres Topoľčany nebola dosiaľ spracovaná. Doterajší rozvoj výroby vychádzal predovšetkým z vlastných možností podnikov s čiastočnou podporou MP SR prostredníctvom dotačných titulov. Z hľadiska klimatických podmienok a vybudovaných kapacít /závlahy, hospodárske objekty/ existuje dostatočný priestor /okrem bežnej poľnej výroby/ na rozvoj zeleninárstva, ovocinárstva, vinohradníctva, ako aj technických plodín pre priemyselné spracovanie a energetické využitie.

K naplneniu zámeru je potrebné urýchlene zabezpečiť usporiadanie vlastníckych vzťahov k pôde /ROEP/ a regulovať intenzifikáciu výroby v tých odvetviach, kde by mohlo dôjsť k hromadeniu zásob v dôsledku preplnenia trhu.

Ciele:

2.1.1. Zavádzanie moderných technológií a prvkov riadenia v poľnohospodárstve a v následných spracovateľských odvetviach pri zvyšujúcej sa konkurencieschopnosti finálnych produktov

2.1.2. Racionálne využívanie regionálnych daností poľnohospodárstva v podmienkach usporiadaných vlastníckych vzťahov k pôde

2.1.3. Diverzifikácia činností podnikateľských subjektov v poľnohospodárstve

Cieľ č. 2.1.1. Zavádzanie moderných technológií a prvkov riadenia v poľnohospodárstve a v následných spracovateľských odvetviach, pri zvyšujúcej sa konkurencieschopnosti finálnych produktov.

- Rekonštrukcia a modernizácia objektov pre chov rozhodujúcich kategórií hospodárskych zvierat
- Budovanie, rekonštrukcia a modernizácia skladovacích kapacít vrátane technológií triedenia, balenia, expedície pre výrobu ovocia, zeleniny, hrozna
- Podpora vzniku a činnosti odbytových organizácií výrobcov zameraných na efektívne marketingové stratégie
- Zlepšovanie systémov pre kontrolu kvality a hygienických parametrov potravín

Cieľ č. 2.1.2. Racionálne využívanie regionálnych daností poľnohospodárstva v podmienkach usporiadaných vlastníckych vzťahov k pôde

- Podpora produkcie výrobkov využívajúcich miestne a regionálne špecifiká

- Podpora ekologizácie a extenzifikácie výroby v ochranných pásmach prírody
- Budovanie viacúčelových skladovacích kapacít miestne a regionálne zameraných výrobcov
- Inštitucionálne, technické a personálne dobudovanie ROEP

Cieľ č. 2.1.3. Diverzifikácia činností podnikateľských subjektov v poľnohospodárstve

- Podpora alternatívnych výrob na poľnohospodárskej pôde podliehajúcej útlmu
- Podpora nákupu na využitie efektívnej technológie na spracovanie surovín z alternatívnych výrob
- Podpora rekonštrukcie a modernizácie nevyužitých poľnohospodárskych priestorov na účely agroturistiky a vidieckej turistiky

Zámer č. 2.2.

Trvalo udržateľný rozvoj vidieka a zlepšenie ekonomických príležitostí a sociálnych podmienok vidieckeho obyvateľstva

Odôvodnenie : Programovanie je nástroj rozhodovania a riadenia rozvojového procesu na ktorejkoľvek úrovni partnerstva, vrátane rozvoja obcí a mikroregiónov. Programovanie na lokálnej úrovni je proces, pre ktorý sú dôležité štyri základné východiská – celý proces musí postupovať zdola nahor, musí byť do neho zapojených čo najviac partnerských inštitúcií, musí byť založený na maximálnom využívaní hlavne miestnych zdrojov a celý proces musí byť vedený interaktívnym spôsobom. Na začiatku by mala byť vždy zostavená vízia, ďalším krokom audit zdrojov /ľudské

a spoločenské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje/. Finálnym krokom programovania je zostavenie strategických cieľov, priorít a špecifických cieľov. Projekt predstavuje postup, ktorý rieši špecifický problém.

Osídlenie vidieka a celý vidiecky priestor majú nezastupiteľný spoločenský, kultúrny, ekologický a hospodársky význam. V súčasnosti zaznamenávame pozitívnejší prístup k vidieckemu priestoru so zreteľom na jeho trvalo udržateľný rozvoj, obnovu a ochranu hodnôt vidieka.

Ciele :

2.2.1. Zlepšenie kvality života na vidieku/ ekonomická, sociálna sféra a životné prostredie/

2.2.2. Zvýšenie kapacity programovania pre mikroregióny, projektovanie pre rôzne typy užívateľov na vidieku a školenie facilitátorov

2.2.3. Zvýšenie záujmu obyvateľov o dianie a život v obci a mikroregióne, spolupodieľanie sa na tvorbe rozvojových programov a vytváranie verejno-súkromných partnerstiev

2.2.4. Zlepšiť pripravenosť regiónu a mikroregiónov NSK na implementáciu predvstupovej a štrukturálnej pomoci EÚ na miestnej úrovni

2.2.5. Zachovanie a zveľaďovanie duchovných, kultúrnych a prírodných hodnôt vidieka

Cieľ č. 2.2.1. Zlepšenie kvality života na vidieku /ekonomická, sociálna sféra a životné prostredie/

- Vytváranie optimálnych podmienok pre rozvoj výstavby formou individuálnej výstavby rodinných domov , nájomných bytov a obnova nevyužitého bytového fondu na vidieku
- Budovanie plnohodnotnej miestnej sociálnej svojpomocnej ekonomiky

- Vytvoriť sieť a lokalizovať potrebnú vybavenosť služieb v obciach a ich dostupnosť pre všetky vrstvy obyvateľstva
- Vytvoriť sieť sociálnych služieb a budovanie ubytovacích zariadení pre dôchodcov a sociálne odkázaných občanov

Cieľ č. 2.2.2. Zvýšenie kapacity programovania pre mikroregióny, projektovania pre rôzne typy užívateľov na vidieku a školenie facilitátorov

- Vytvorenie programu pre región – integrovaný endogénny rozvoj vidieka
- Vypracovanie Programov hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja obcí okresu
- Vypracovanie konkrétnych projektov pre štátne fondy , PRV, ROP, neziskové zdroje a pod.
- Zabezpečenie propagácie /internet a ďalšie formy/ a prezentácie na veľtrhoch a výstavách v SR a v štátoch susediacich s NSK
- Založenie riadiaceho fóra so zástupcov zainteresovaných skupín na riešenie rozvojových programov

Cieľ č. 2.2.3. Zvýšenie záujmu obyvateľov o dianie a život v obci a v mikroregióne, spolupodieľanie sa na tvorbe rozvojových programov a vytváranie verejno-súkromných partnerstiev

- Vytvorenie stratégie na zapojenie miestnej komunity, vytváranie partnerstiev s rozličnými sektormi komunity a zabezpečenie ich účinnosti

- Systematické plánovanie činností pri realizácii koncepčných dokumentov a rozvojových programov

Ciel' č. 2.2.4. Zlepšiť pripravenosť regiónu a mikroregiónov okresu Topoľčany na implementáciu predvstupovej a štrukturálnej pomoci EÚ na miestnej úrovni

- Organizovanie vzdelávacích aktivít a tréningových programov formou „učenia sa praxou“ s aplikáciou na mikroregionálne resp. rozvojové programy
- Organizovanie seminárov a tréningových programov so zameraním sa na osvojenie si politiky EÚ a štrukturálnych fondov
- Organizovanie vzdelávacích aktivít k formám aktívneho písania projektov pre štrukturálne fondy a program Programu rozvoja vidieka a ROP
- Zvyšovanie povedomia a informovanosti formou organizovania verejných zhromaždení, okrúhlych stolov a vytváraním účelových partnerských skupín

Ciel' č. 2.2.5. Zachovanie a zveľaďovanie duchovných, kultúrnych a prírodných hodnôt vidieka

- Vypracovanie a aktualizácia existujúcich územných plánov obcí
- Rekonštrukcia a obnova objektov pôvodnej vidieckej architektúry, revitalizácia historického jadra, kultúrnych pamiatok, území so zachovalým historickým stavebným fondom, architektonických diel dotvárajúcich prírodné prostredie, historické technické diela, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny
- Vytvorenie vertikálnych finančných zdrojov na financovanie kultúry a kultúrnych aktivít
- Príprava projektov na šetrné využívanie prírodných zdrojov

- Realizácia osvetovej, poradenskej a vzdelávacej činnosti v oblasti obnovy dediny a rozvoja vidieka „Program obnovy dediny“

3.oblasť – Ochrana životného prostredia

SWOT ANALÝZA :

Silné stránky :	Slabé stránky :
<ul style="list-style-type: none"> • existencia využiteľných zdrojov geotermálnych a termálnych vôd • relatívne dobrá kvalita stavu životného prostredia vylepšená hlavne za posledných 10 rokov transformáciou hospodárstva • realizovanie opatrení na zlepšenie stavu ŽP 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoká zaťaženosť vôd pritekajúcich do vodných nádrží • nízke % počtu obcí s verejnou kanalizáciou a ČOV (najnižšie v SR) • veľké zdroje plošného znečistenia (predovšetkým poľnohospodárstvo, podieľajúce sa na znečistených povrchových ale i podzemných vôd) • pretrvávajúce nedostatky v nakladaní s odpadmi • vysoký podiel skládok prevádzkovaných podľa osobitných podmienok • devastácia krajiny komunálnymi skládkami • nedostatočne vybudovaná sieť dotriedňovacích zariadení odpadov • nedostatočná kapacita spracovateľov využiteľných zložiek odpadu • zaťaženosť obyvateľstva hlukom a vibráciami, zvýšenou automobilovou osobnou dopravou pretrvávajúci zdravotný stav obyvateľstva vplyvom stavu ŽP v kombinácii so životným štýlom • nedostatočné využívanie obnoviteľných zdrojov energie • nedostatočne vybudovaný regionálny a účelový monitorovací systém ŽP • nepostačujúca komplexnosť podkladov a údajov o rizikových faktoroch v jednotlivých okresoch
Príležitosti :	Ohrozenia :
<ul style="list-style-type: none"> • lepšie využitie prostriedkov z fondov EU na realizáciu projektov, na zlepšenie stavu životného prostredia a zvýšenie konkurencie schopnosti podnikov zavádzaním environmentálnych systémov manažmentu EMS • spolupráca s krajinami vyšehradskej štvorky pri riešení medzinárodných projektov zameraných na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja hlavne v oblasti cezhraničného znečisťovania ovzdušia, povrchových a podzemných vôd, posudzovania vplyvov na ŽP • aktivizácia mimovládnych organizácií v oblasti starostlivosti o životné prostredie • združovanie finančných prostriedkov na realizovanie opatrení v oblasti životného prostredia • podpora programov cezhraničnej spolupráce v oblasti priority ŽP • zníženie environmentálneho zaťaženia prostredia v regióne • separovaný zber odpadov • zvyšovanie miery využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, geotermálnej energie, slnečnej energie) • uchovanie a zvyšovanie biodiverzity krajiny • zvýšenie atraktivity krajiny ochranou historických parkov a chránených areálov 	<ul style="list-style-type: none"> • zhoršovanie kvality zložiek životného prostredia nerealizovaním opatrení na ich ochranu • rozšírenie územia Hornonitrianskej ohrozenej oblasti na územie obcí okresu Topoľčany • možnosť výskytu prírodných katastrof v územiach ohrozených eróziou pôdy, nebezpečenstvo povodní a záplav • nedostatočná informovanosť obyvateľstva o problémoch životného prostredia

Zámer č. 3.1

Ochrana povrchových a podzemných vôd s cieľom zvýšenia ich kvality

Odôvodnenie: Rekonštrukcia a ochrana vodných zdrojov s cieľom zvýšenia kvality pitnej vody . Čistotu povrchových vôd zaistiť napojením sídiel na kanalizačnú sústavu a ČOV. Zvýšenie kvality vôd je potrebné zosúladiť so štandardami EÚ, pre zabezpečenie zdravotne vyhovujúcej pitnej vody pre obyvateľstvo a na poľnohospodárske účely. Rekonštrukcia a údržba odvodových sietí by mala zabezpečovať znižovanie strát rozvodmi vody. Zabezpečiť aj dostatočný objem kvalitnej pitnej vody s povrchových a podzemných zdrojov a jej dodávku technicky dokonalými verejnými vodovodmi a využívať nové trendy v opätovnom využívaní odpadových vôd.

Ciele :

3.1.1. Zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami EÚ

3.1.2. Zavedenie opatrení na využitie dažďovej vody

3.1.3. Racionalizácia spotreby pitnej vody

3.1.4. Zníženie rizika prírodných katastrof

Cieľ č.3.1.1. Zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami EÚ

- Budovanie a rekonštrukcia kanalizácií
- Budovanie, rekonštrukcia a intenzifikácia ČOV

Cieľ č. 3.1.2. Zavedenie opatrení na využitie dažďovej vody

- Zvýšenie informovanosti a povedomia verejnosti o využití dažďovej vody
- Budovanie technických opatrení na efektívne využívanie dažďovej vody

Cieľ č. 3.1.3. Racionalizácia spotreby pitnej vody

- Vykonať technické opatrenia na ochranu vodných zdrojov a výstavbu vodovodov
- Zvyšovať využívanie kapacít vybudovaných veľkozdrojov pitnej vody /vodárenských nádrží/
- Zvyšovať spoľahlivosť zásobovania pitnou vodou rozširovaním diverzifikácie zdrojov, využívaním vzájomného prepojenia zdrojov podzemnej a povrchovej vody a budovaním vodárenských dispečingov

Cieľ č.3.1.4. Zníženie rizika prírodných katastrof

- Zavedenie technických opatrení
- Zavedenie harmonogramu na kontrolu „rizikových oblastí“

Zámer č. 3. 2.

Ochrana ovzdušia

Odôvodnenie: Znižovanie emisií základných znečisťujúcich látok SO_2 , CO , NO_2 , pod úroveň extrémnych limitov, znižovanie emisií VOC , POP , znižovanie koncentrácie ťažkých kovov, znižovanie emisií a hluku z automobilovej dopravy

Ciele :

3.2.1. Zmena palivovej základne zdrojov energie

3.2.2. Inštalácia technológií na zníženie vypúšťania emisií do ovzdušia

3.2.3. Zosúladenie požiadaviek na spaľovne so štandardami EÚ

Cieľ č. 3.2.1. Zmena palivovej základne zdrojov energie

- Podpora zavádzania technológií neznečisťujúcich ovzdušie
- Plynifikácia – rozvod plynu
- Budovanie kogeneračných jednotiek
- Plynifikácia malých a stredných zdrojov

Cieľ č. 3.2.2. Inštalácia technológií na zníženie vypúšťania emisií do ovzdušia

- Modernizácia a rekonštrukcia existujúcich zariadení na vypúšťanie emisií
- Spolupráca so súkromným sektorom

Cieľ č. 3.2.3. Zosúladenie požiadaviek na spaľovne so štandardami EÚ

- Rekonštrukcia spaľovni a znižovanie odpadov

Zámer č. 3.3.

Odpadové hospodárstvo

***Odôvodnenie:** Predchádzať vysokej produkcii všetkých druhov odpadov, minimalizovať produkciu predovšetkým nebezpečných odpadov, vytvoriť objektívnu mieru kontroly tvorby odpadov. Materiálové a energetické zhodnocovanie odpadov má prednosť pred likvidáciou odpadu spaľovaním a skládkovaním, pretože napĺňa stratégiu trvalo-udržateľného rozvoja.*

Ciele:

3.3.1. Znižovanie množstva a zhodnocovanie odpadov

3.3.2. Ekologická likvidácia nevyužitelných odpadov

Cieľ č. 3.3.1. Znižovanie množstva a zhodnocovanie odpadov

- Separovaný zber (osveta, propagácia, spolupráca s obcami)

Cieľ č. 3.3.2. Ekologická likvidácia nevyužitelných odpadov

- Podpora budovania zariadení na znehodnocovanie odpadov
- Riadené skládky odpadov /budovanie a technické vybavenie/
- Uzavretie a rekultivácia skládok odpadov

4. oblasť – Rozvoj technickej infraštruktúry

SWOT ANALÝZA

Silné stránky :	Slabé stránky :
<ul style="list-style-type: none"> ● potenciál využiteľných vodných tokov ● z funkčného hľadiska prevažne vyhovujúci systém regionálnej autobusovej a železničnej dopravy ● dostatok dopravných podnikov a ich rozmiestnenie v regióne ● dobré pokrytie územia signálom pre mobilné telefóny ● potenciál na využívanie alternatívnych zdrojov energie (geotermálnej, slnečnej, veternej a biomasy) 	<ul style="list-style-type: none"> ● nevýhodná geografická poloha okresu mimo významných dopravných ťahoch a ● absencia severo - južného cestného ťahu, významného pre región, chýbajú cestné obchvaty miest a obcí ● nevyhovujúci technický stav cestnej a železničnej siete ● nízka úroveň obnovy parku dopravných prostriedkov ● chýbajú cestné obchvaty miest a obcí ● trvalý presun osobnej a nákladnej dopravy zo železnice na cesty ● nedostatočne vybudovaná kombinovaná doprava ● nedostatočne vybudovaná vodná doprava ● nízka priepustnosť informačných sietí ● časť rozvodov 22 kV a 0,4 kV nedosahuje požadované technické parametre ● nedostatočné využívanie alternatívnych zdrojov energie
Príležitosti :	Ohrozenia :
<ul style="list-style-type: none"> ● posilnenie významu regiónu napojením výkonných ciest zodpovedajúcej kategórie na medzinárodné koridory ● zlepšenie dopravnej dostupnosti okresu vybudovaním dopravného koridoru sever – juh ● zníženie hlukovej záťaže obyvateľov dobudovaním cestných obchvatov miest ● využitie vytvorených územných podmienok pre skvalitnenie prevádzkovania leteckej dopravy ● sprístupnenie počítačovej siete SANET regionálneho významu pre ďalších užívateľov 	<ul style="list-style-type: none"> ● nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu infraštruktúrnych projektov ● strata možnosti napojenia regiónu na európske diaľničné koridory nebudovaním rýchlostných komunikácií ● zhoršenie životného prostredia neúmerným nárastom individuálnej dopravy a pokračujúci útlm hromadnej dopravy a prepravy po železnici ● negatívny vplyv na prenosy dát, v dôsledku nízkej priepustnosti elektronických (informačných) sietí ● zníženie priepustnosti elektrických distribučných sietí 22kV a 0,4 kV v dôsledku absencie ich modernizácie

Zámer č. 4.1.

Napojenie regiónu na transeurópsku diaľničnú sieť a modernizácia hlavnej regionálnej cestnej siete

Odôvodnenie: Dobudovaním cestnej infraštruktúry, ktorej hlavným poslaním je uspokojovanie dopravných potrieb sa predpokladá zlepšenie dopravnej obslužnosti, zníženie prepravnej doby a zároveň zvýšenie bezpečnosti cestnej dopravy.

Ciele:

4.1.1. Podpora rozvoja regionálne významných cestných komunikácií v regióne

4.1.2. Dobudovanie cestnej siete

Cieľ č. 4.1.1. Podpora rozvoja regionálne významných cestných komunikácií v regióne

- Presadzovanie výstavby rýchlostnej komunikácie v rámci severojužného prepojenia cez NSK
- Budovanie dopravnej infraštruktúry v návaznosti na výstavbu a modernizáciu rýchlostných komunikácií a ciest I. triedy v nadväznosti na medzinárodné prepojenie
- Pozemková, územná a projektová príprava

Cieľ č. 4.1.2. Dobudovanie cestnej siete

- Výstavba a modernizácia ciest II. a III. triedy, miestnych komunikácií, výstavba cyklistických trás a prepojenie prirodzených regiónov
- Skvalitnenie stavebného a technického stavu ciest
- Obnova dopravných prostriedkov verejnej dopravy

Zámer č. 4.2.

Rozvoj dopravy ako významný faktor pre medzinárodnú spoluprácu

***Odôvodnenie:** Územie okresu Topoľčany leží v polohe, ktorá počas celého historického vývoja zohrávala dôležitú úlohu aj v medzinárodných súvislostiach. Vybudovaním rýchlostnej komunikácie Nitra – Topoľčany (- Hradište) by sa okres Topoľčany stal súčasťou hlavného dopravného systému regiónu a zároveň tak súčasťou a dopravným uzlom európskej multimodálnej siete. V zmysle záverov a dohôd ECMT/CEMT tvoria multimodálne dopravné koridory preferovanú dopravnú kostru kandidátskych krajín EÚ. Po prijatí kandidátskych krajín do EÚ bude táto sieť súčasťou TEN (transeurópskej dopravnej siete). Atraktivita európskej multimodálnej siete bude veľkým prínosom pre región. Okrem primárnej distribúcie európskej dopravy na území Slovenska zabezpečí táto dopravná infraštruktúra na európskej kvalitatívnej úrovni i realizáciu celoštátnych, nadregionálnych a regionálnych dopravných väzieb.*

Ciele:

4.2.1. Modernizácia železničnej dopravy a jej prispôsobenie sa partnerom EÚ

4.2.2. Budovanie systému kombinovanej dopravy

4.2.3. Modernizácia železničnej siete regionálnych tratí

Cieľ č. 4.2.1. Modernizácia železničnej dopravy a jej prispôsobenie sa partnerom EÚ

- Modernizácia železničných tratí a staníc v súčinnosti s medzinárodnými

Cieľ č. 4.2.2. Budovanie systému kombinovanej dopravy

- Budovanie a modernizácia terminálov kombinovanej dopravy
- Zvýšenie podielu kombinovanej dopravy na nákladnej doprave

Cieľ č. 4.2.5. Modernizácia železničnej siete regionálnych tratí

- Podpora a rozvoj železničnej dopravy na regionálnych železničných tratiach
- Prevádzkovanie železničnej dopravy na regionálnych tratiach

5. oblasť – Priemysel a služby

SWOT ANALÝZA

Silné stránky :	Slabé stránky :
<ul style="list-style-type: none"> ● Dostatok kapacít a kvalifikovaného ľudského potenciálu, vlastná výskumná a vývojová základňa pre budovanie priemyselných parkov a zón ● Tradícia a vysoká úroveň poľnohospodárskej výroby a výborné podmienky na ďalší rozvoj potravinárskeho priemyslu ● Existujúci silný potenciál vstupných výrobných faktorov priemyselnej a poľnohospodárskej výroby ● Ponuka voľných výrobných priestorov, hál a pozemkov ● Možnosť využitia existujúcich geotermálnych a termálnych vôd v oblasti poľnohospodárskej výroby a v oblasti služieb pre potreby domáceho i zahraničného cestovného ruchu. ● Možnosti cezhraničnej spolupráce a rozvoja turistického ruchu v regióne, bohatá história, prírodné krásy... ● Dobrá dopravná prepojenosť ● Bohatstvo kultúrne – historických pamiatok ● Dostatok vodných nádrží a vodných plôch ● Zdroje termálnych prameňov 	<ul style="list-style-type: none"> ● Nízka exportná schopnosť priemyselných podnikov s ohľadom na ich kapacitné možnosti a schopnosť uplatnenia výrobkov na zahraničných trhoch ● Vysoká úroveň platobnej neschopnosti, nízka platobná disciplína a vysoké ceny vstupov ● Nevhodné finančné modely a nedostatočná tvorba kapitálu ● Nedoriešené majetkové vzťahy k pozemkom ● Nevhodná konštrukcia a ťažká dostupnosť úverov pre podnikanie ● Vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku ● Nedostatok skúseností v budovaní priemyselných parkov ● Nedostatočné zapojenie vlastných domácich zdrojov ● Nedostatočná spolupráca pri združovaní prostriedkov, uplatňovaní marketingu a pri koordinácii činnosti subjektov v oblasti obchodu a služieb ● Nekoncepčná spolupráca regionálnych inštitúcií, nedostatočná informovanosť podnikateľov o rozvojových možnostiach ● Nedostatočne rozvinutá diaľničná cestná sieť (najmä v smere sever-juh), nedostatočne rozvinutá sieť verejnej kanalizácie. ● Nízky podiel spracovateľskej produkcie z poľnohospodárskych surovín ● Útlm stavebníctva a bytovej výstavby ● Nedostatočná legislatíva a finančná podpora pre malé a stredné podnikanie ● Nízky vstup kapitálu do CR – nedostatočná infraštruktúra ● Absencia výrazného strediska CR ● Nedostatok ubytovacích a stravovacích zariadení ● Nedostatočne využité chátrajúce historické budovy so slohovými parkami ● Nedostatočne školené ľudské zdroje pre oblasť CR ● Kvalitatívne nízka úroveň služieb najmä sociálno – hygienickej základne ● Nedostatok pracovných príležitostí v oblasti CR ● Monotónny reliéf ● Nedostatok priestorov pre zimné športy ● Slabá podnikateľská aktivita (málo penziónov) ● Ťažký prístup k informáciám ● Nedostatočná propagácia regiónu i aktivít podnikateľských subjektov v CR

Príležitosti :	Ohrozenia :
<ul style="list-style-type: none"> ● Vytváranie podmienok pre príchod investorov a rozvoj existujúcich firiem pri súčasnom rešpektovaní špecifik územia ● Priestorové a infraštruktúrne možnosti pre budovanie a rozvoj priemyselných parkov a inkubátorov ● V rámci rozvoja obchodných a strategických partnerstiev a začlenenie do globálnych schém producentov v jednotlivých odvetviach ● Silná podpora MSP zo strany EÚ ● Podpora projektov pre rozvoj MSP (CEPAC, RPIC, OÚP,...) ● Priestor pre rast podnikateľskej úrovne a zvýšenie zamestnanosti ● Nadobudnutie skúseností z využitia vývoja vlastných výrobkov ● Zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce a partnerských sietí ● Využívanie podporných programov EÚ ● Lepšie využitie programu rozvoja vidieka a remeselnej výroby ● Nárast významu okresu pre medzinárodnú dopravu a výstavbu kvalitnej dopravnej infraštruktúry – významný dopravný koridor ● Systémové zmeny v podnikateľskom prostredí ● Uplatňovanie a podpora tradičných zručností a remesiel ● Vybudovať a prepojiť sieť priemyselných parkov a inkubátorov ● Vypracovať ponuky investovania v regióne ● Využitie programu hospodárskej pomoci EÚ ● Agroturistika ● Poľovnícke a rybárske revíry ● Obnova historických budov a príľahlých parkov ● Vytváranie atraktívnych menších stredísk CR 	<ul style="list-style-type: none"> ● Zhoršovanie ekonomickej situácie podnikov v dôsledku nedostatku voľných finančných zdrojov a uplatnenia na trhu ● Prehlbovanie trendu nízkeho rozvoja nosných priemyselných podnikov regiónu a poklesu konkurencieschopnosti ich výrobkov ● Stagnácia v zavádzaní moderných technológií ● Izolácia regiónu pre nepružné akceptovanie požiadaviek EÚ - nedostatok vhodnej finančnej podpory grantovou formou pre začínajúcich podnikateľov ● Nedostatočné finančné krytie spolufinancovania projektov zo štrukturálnych fondov ● Zaoštvávanie výstavby a modernizácie hlavných železničných a cestných sietí. ● Vysoké finančné zaťaženie malých a stredných podnikateľov, povinné odvody, odpočty investícií, administratívne bariéry ● Výhodnejšie podmienky investovania v Bratislave ● Zrušenie lokálnych železničných tratí ● Stagnácia a úpadok domáceho cestovného ruchu, ako dôsledok vývoja životnej úrovne na Slovensku, ● Súčasný spôsob financovania historických, kultúrnych, turistických a rekreačných inštitúcií môže viesť k ich zakonzervovaniu príp. zániku, ● Slabiny v dopravnej a hospodárskej infraštruktúre potrebnej pre rozvoj turistiky ● Zhoršovanie kvality cestnej siete z dôvodu nedostatku financií na jej údržbu ● Nedostatočná podpora malých a stredných podnikov, zhoršovanie ekonomickej situácie podnikov, nízky záujem investorov o región, ● Znižovanie kúpyschopnosti obyvateľov

Zámer č. 5.1.

Rast výkonnosti a konkurencieschopnosti

***Odôvodnenie:** Riešenie problémov rozvoja perspektívnych podnikateľských subjektov v odvetví priemyslu, ktorých konkurencieschopnosť je v rámci jednotného trhu EÚ bez realizácie reštrukturalizácie ohrozená. Reštrukturalizácia týchto podnikateľských subjektov by mala spočívať predovšetkým v znížení surovinovej, energetickej a dovoznej náročnosti podnikania, zvýšení podielu pridanej hodnoty, mobilizácii priamych investícií, zvýšení kvality riadenia, služieb a rekonštrukcie prírodného a kultúrneho potenciálu. Priorita je zameraná i na nepriame ovplyvňovanie výkonnosti a rastu konkurenčnej schopnosti priemyslu a súvisiacich oblastí ekonomického rozvoja cestou mobilizácie inovačných, výskumných a vývojových kapacít, rozvojom aktivít súvisiacich s podporou trhu pracovných síl a rozvojom spolupráce subjektov SR so zahraničím.*

Ciele:

- 5.1.1. Adaptácia podnikov na perspektívne ekonomické odvetvia
- 5.1.2. Podpora výskumu, vývoja, inovácií a rozvoja znalostí
- 5.1.3. Vytvárať priestor na zvyšovanie konkurencieschopnosti potravinárskych výrobkov na domácich a zahraničných trhoch
- 5.1.4. Vytvárať podmienky pre oživenie spracovateľských kapacít

Cieľ č. 5.1.1. Adaptácia podnikov na perspektívne ekonomické odvetvia

- Adaptácia podnikov na nové odvetvia
- Adaptácia podnikov na využívanie nových zdrojov energií

Cieľ č. 5.1.2. Podpora výskumu, vývoja, inovácií a rozvoja znalostí

- Vytvárať podmienky pre budovanie a rozvoj priemyselných parkov, zón a inkubátorov

Cieľ č. 5.1.3. Vytvárať priestor na zvyšovanie konkurencieschopnosti potravinárskych výrobkov na domácich a zahraničných trhoch

- V spolupráci s komorami a združeniami špecifikovať a navrhnuť legislatívne zmeny vedúce k umiestneniu potravinárskych výrobkov na domácich a zahraničných trhoch

Cieľ č. 5.1.4. Vytvárať podmienky pre oživenie spracovateľských kapacít

- Špecifikovať a pripraviť základné podmienky pre vybudovanie spracovateľského podniku na ovocie a zeleninu
- Vybrať vhodnú lokalitu a pripraviť územie s možnosťou využitia prioritných rozvojových plôch a zón v okrese
- Vypracovať ponuku pre investorov

Záver č. 5.2.

Podpora a rozvoj podnikateľského prostredia a podpora MSP

Odôvodnenie: Materiálna podpora inovačných procesov, ale hlavne nehmotných faktorov pôsobiacich pozitívne na rozvoj malých a stredných podnikov je momentálne nedostatočná, preto je potrebné rozvoj nehmotných faktorov podporiť ako na strane malých a stredných podnikov, tak i na strane vzdelávania, výskumu a vývoja. Pre sofistikovanú produkciu, schopnú obstáť na vyspelých trhoch, najmä po integrácii EÚ je nevyhnutné využívanie moderného know-how a high- tech technológií. Stav a rozvoj malého a stredného podnikania výrazne ovplyvňuje regulatorne prostredie. Zmeny, ktorých sa podnikatelia dožadujú najmä cestou živnostenskej komory, by mali priniesť systémové riešenie, pretrvávajúcich bariér v rozvoji malého a stredného podnikania. Ustanovenie

profesijných združení by umožnilo živnostníkom a malým a stredným podnikateľským subjektom uplatňovať podporu vzájomnej pomoci a spolupráce.

Ciele:

5.3.1. Podpora a rozvoj podnikateľského prostredia

Ciel' č. 5.3.1. Podpora a rozvoj podnikateľského prostredia

- Zriadiť krajské podnikateľské inkubátorové centrum s okresnými strediskami s využitím vedecko-technického potenciálu okresu Topoľčany
- Zriadiť informačný systém , servis a poradenstvo pre podnikateľov
- Navrhnuť postupy a projekty na reštrukturalizáciu a revitalizáciu
- Projekty zamerať na modernizáciu technológií, zvýšenie produktivity a získavanie certifikátov
- Vyhľadávať možnosti strategických partnerov pre vytvorenie spoločných podnikov
- Vytvárať a podporovať centrá prvého kontaktu pre šírenie informácií a pomáhať pri spracovaní projektov štátnej a medzinárodnej pomoci pre podporu MSP
- Na podporu MSP využívať ekonomické nástroje na regionálnej úrovni ako finančnú záruku za bankové úvery pre začínajúcich podnikateľov, ktorí nemajú vlastné zdroje krytia kapitálu
- V spolupráci so samosprávou, združeniami a komorami ustanoviť profesijné združenia, cechy
- Prepojiť a posilniť postavenie a právomoci hospodárskych komôr a profesijných združení

Zámer č. 5.4.

Zviditeľnenie okresu Topoľčany v oblasti cestovného ruchu a zvýšenie podielu cestovného ruchu na tvorbe zdrojov

Odôvodnenie: : *Procesy decentralizácie kompetencií na samosprávne regióny a obce, ako aj mikroregionálne záujmové združenia vedú k nevyhnutnosti využiť a mobilizovať vnútroregionálne zdroje a rozvíjať tak identitu a ekonomickú prosperitu regiónov a obcí. Intenzívnejšie využívanie potenciálu cestovného ruchu v regióne môže generovať nové možnosti získavania finančných prostriedkov využiteľných v území a jeho obciach. Vyvolá indukované efekty prejavujúce sa aj vo sfére rozvoja zamestnanosti a malého podnikania.*

Ciele:

- 5.4.1. Kvalitatívne dobudovanie rekreačnej infraštruktúry zariadení CR a dobudovanie s tým súvisiacej technickej infraštruktúry
- 5.4.2. Podpora marketingu a propagácie CR doma a v zahraničí
- 5.4.3. Obnova a rekonštrukcia pamiatok, podpora historických a kultúrnych zariadení
- 5.4.4. Vytváranie podmienok pre uchádzanie sa regiónu o prijímanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ na rozvoj vidieka a turizmu v záujme trvalo udržateľného rozvoja CR
- 5.4.5. Podpora a revitalizácia kultúrnych a ľudových tradícií

Cieľ č. 5.4.1. Kvalitatívne dobudovanie rekreačnej infraštruktúry zariadení cestovného ruchu a dobudovanie s tým súvisiacej technickej infraštruktúry

- Budovanie nových a rozširovanie súčasných ubytovacích a stravovacích zariadení

- Budovanie siete športových zariadení
- Vyznačenie a výstavba turistických trás, cykloturistických trás a náučných chodníkov
- Vyznačenie a dobudovanie trás vínnych ciest
- Úprava a využitie voľného bytového fondu vo vidieckych sídlach
- Všestranné využitie termálnych prameňov
- Dobudovanie areálov zimných športov, ich vybavenie zasnežovacou technikou a lyžiarskymi vlekmi v areáloch zimných stredísk
- Budovanie ČOV, kanalizácie a vodnej siete (posilnenie environmentálnej infraštruktúry pre CR)
- Budovanie riadených skládok odpadov
- Zavedenie hodnotenia kvality poskytovaných služieb v rámci cestovného ruchu nezávislou komisiou
- Dobudovanie parkovacích plôch
- Skvalitnenie regionálnej dopravnej siete

Ciel' č. 5.4.2. Podpora marketingu a propagácie CR doma a v zahraničí

- Vytvorenie turistického sprievodcu obcí a lokalít cestovného ruchu okresu Topoľčany a jeho prezentácia na výstavách cestovného ruchu a internete

- Vytvorenie informačného centra okresu Topoľčany, kancelárie TIK a jej informačných databáz
- Inštalácia informačných tabúl pri atraktivitách okresu
- Vydávanie kalendária kultúrnych, spoločenských resp. turistických podujatí okresu a jeho prezentácia (zverejňovanie – internet, alebo iná forma komunikácie)
- Organizovanie vzdelávacích aktivít pre záujemcov o podnikanie v CR aj za účasti zahraničných partnerov
- Monitoring dopytu v CR
- Podpora budovania organizačnej štruktúry cestovného ruchu /združenia cestovného ruchu/
- Pripraviť propagačné, prezentačné, reklamné a informačné materiály o NSK /v slovenskej, anglickej, nemeckej, francúzskej a maďarskej mutácii/

Cieľ č. 5.4.3. Obnova a rekonštrukcia pamiatok, podpora historických a kultúrnych zariadení

- Vypracovanie analýzy investičnej náročnosti zámerov rozvoja turizmu v okrese
- Vypracovanie projektových dokumentácií a štúdií realizovateľnosti na investičné projekty v oblasti rekonštrukcií a obnovy pamiatok a historických kultúrnych zariadení
- Obnova a rekonštrukcia nehnuteľných historických, kultúrnych, technických pamiatok a objektov ľudovej architektúry

Cieľ č. 5.4.4. Vytváranie podmienok pre uchádzanie sa okresu na prijímanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ na rozvoj vidieka a turizmu v záujme trvalo udržateľného rozvoja CR

- Organizovanie informačno-vzdelávacích kurzov k problematike regionálneho manažmentu a tvorby projektov uchádzajúcich sa o zdroje zo štrukturálnych fondov
- Vytvorenie pracovnej skupiny na úrovni regiónu, ktorá bude poskytovať konzultačné služby pre žiadateľov o podporu zo štrukturálnych fondov
- Zapojenie regiónu a jeho obcí do programov cezhraničnej spolupráce

Cieľ č. 5.4.5. Podpora a revitalizácia kultúrnych a ľudových tradícií

- Podpora tradičných remesiel a výroby tradičných výrobkov na miestnej a regionálnej úrovni
- Propagácia a prezentácia kultúrnych a ľudových tradícií na miestnej a regionálnej úrovni

6.oblasť – Rozvoj zahraničnej spolupráce

SWOT ANALÝZA :

Silné stránky :	Slabé stránky :
<ul style="list-style-type: none">• V rámci kraja pohraničný región• Dobrá spolupráca miest, obcí a organizácií so subjektami z iných krajín• Dobré obchodné vzťahy firiem a podnikateľských subjektov	<ul style="list-style-type: none">• Nedostatočný záujem o cezhraničnú spoluprácu niektorých miest a obcí regiónu• Nedostatok finančného krytia na rozvoj spolupráce• Nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj exportu podnikateľských subjektov• Nedostatočne využitý rekreačný potenciál územia
Príležitosti :	Ohrozenia :
<ul style="list-style-type: none">• Nadviazanie nových partnerských vzťahov miest a obcí regiónu (Vyšehrad, SR-MR)• Nadviazanie nových partnerských vzťahov neziskových organizácií, profesijných zväzov• Nadviazanie nových obchodných vzťahov firiem a podnikateľských subjektov• Príchodom zahraničných investícií vytvorenie nových pracovných príležitostí a tým zvýšenie zamestnanosti okresu• Zvýšiť kvalitu propagácie regiónu• Rozvojom cestovného ruchu sa podporuje aj rozvoj hospodárstva a tvorba iných aktivít a príjmov	<ul style="list-style-type: none">• Pri nedostatku financií na rozvoj môže dôjsť k stagnácii už nadviazanej cezhraničnej spolupráce, resp. nenadviažu sa nové partnerské vzťahy• Stagnácia exportného potenciálu podnikateľských subjektov• Nedostatkom zahraničného kapitálu prehĺbenie nezamestnanosti okresu• Pocit konkurencie medzi regiónmi na oboch stranách môže ohroziť vzájomnú spoluprácu• Nedostatočným využívaním podporných fondov sa ohrozí existencia cezhraničnej spolupráce

Zámer č. 6.1.

Vytvárať motivujúci priestor pre vstup zahraničného kapitálu

Odôvodnenie: Rozvoj zahraničnej spolupráce s MR, ČR, Poľskom, Ruskou federáciou a spoločenstvom podunajských krajín napomôže rozvoju hospodárstva regiónu . V rámci dostupných legislatívnych a ekonomických stimulačných nástrojov pre realizáciu projektov vytvoriť vhodné podmienky na rozvoj malého a stredného podnikania. Zvýšenie exportnej výkonnosti na zahraničných trhoch sa posilní ekonomický potenciál územia a následne sa zlepšia aj sociálne podmienky obyvateľov regiónu. Významnou zložkou nových zdrojov je priama podpora rozvoja súkromného podnikania, najmä malého a stredného. Podstata tejto pomoci spočíva v získavaní nových zdrojov zo ŠR, z podporných programov, z vlastných zdrojov, zo zdrojov komerčných finančných ústavov, mimovládnych organizácií a pod., čím sa podporí ekonomický rast regiónu.

Ciele:

6.1.1. Zvyšovanie regionálnej pridanej hodnoty

6.1.2. Efektívne využívanie komparatívnych výhod regiónu

Cieľ č. 6.1.1. Zvyšovanie regionálnej pridanej hodnoty

- Napomáhať organizovať spoločné pracovné stretnutia výrobných a podnikateľských subjektov okresu a z partnerských, cezhraničných regiónov v zahraničí na podporu vzájomne výhodnej hospodárskej spolupráce
- Pomocou masmediálnych prostriedkov informovať výrobnú a dopravno-komunikačnú infraštruktúru a podnikateľské subjekty regiónu o nových formách zahraničnej regionálnej spolupráce v rámci regiónu na úrovni VÚC Nitra a vybraných partnerských regiónov v zahraničí na zmluvnom základe
- Vyhľadávanie a výber vhodných partnerských regiónov v zahraničí s vhodným ekonomickým potenciálom

- V rámci zahraničnej spolupráce skvalitniť a doplniť prepojenie medzi SR, MR, ČR, Poľskom, Rakúskom, Ruskou federáciou a Ukrajinou na zmluvnom základe
- Iniciovať vybudovanie nových hraničných, aj dočasných, priechodov na podporu cezhraničnej spolupráce

Cieľ č. 6.1.2. Efektívne využívanie komparatívnych výhod regiónu

- Získavanie nových zdrojov podporujúcich ekonomický rast okresu i celkové postavenie SR v medzinárodnom meradle
- Oboznamovať s možnosťou využívania dostupných ekonomických a finančných nástrojov na podporu zvýšenia exportu subjekty MSP
- Rozvoj image regiónu v oblasti obchodu, priemyslu, cestovného ruchu a služieb vrátane kultúrneho a prírodného bohatstva ako celku
- Podpora výrobcov na medzinárodných výstavách
- Marketingová propagácia regiónu v zahraničí

7. oblasť - Informatizácia a komunikačné systémy

Zámer č. 7.1.

Podpora a rozvoj informatizácie a komunikačných systémov

***Odôvodnenie:** Ďalší vývoj telekomunikačného sektora smeruje ku konvergencii komunikačných, mediálnych a informačných systémov a postupné začleňovanie telekomunikačných sietí a služieb do širšieho komplexu infraštruktúrne zabezpečujúceho rozvoj informačnej spoločnosti. Významnú úlohu zohrávajú informačné a komunikačné technológie a internet, ktoré sú hlavnými hybnými silami v procese vytvárania globálnej informačnej spoločnosti.*

Ciele:

- 7.1.1. Zvýšiť účinnosť propagácie a reklamy na zvýšenie atraktivity okresu
- 7.1.2. Komplexné využívanie možností informačných a komunikačných sietí pre urýchlenie rozvoja spoločnosti a rozvoja okresu
- 7.1.3. Formovanie konkurencieschopnej digitálne gramotnej spoločnosti
- 7.1.4. Budovanie fyzickej infraštruktúry umožňujúcej prístup k informáciám a k službám

Cieľ č. 7.1.1. Zvýšiť účinnosť propagácie a reklamy na zvýšenie atraktivity okresu

- Budovanie a rozvoj regionálnych informačných a komunikačných sietí
- Skvalitnenie údajových základní a informácií
- Zlepšenie vybavenosti sídiel informačnou a komunikačnou technikou
- Zvýšenie podielu sektoru telekomunikácií a spojov vrátane naväzujúcich činností na HDP okresu

Cieľ č. 7.1.2. Komplexné využívanie možností informačných a komunikačných sietí pre urýchlenie rozvoja spoločnosti a rozvoja regiónu

- Vytvorenie okresného verejného portálu informácií a služieb /RPIS/
- Podpora virtualizácie služieb verejnej správy
- Podpora budovania komplexných informačných systémov
- Vytvorenie a prepájanie znalostných a informačných centier do sietí

- Budovanie informačných a komunikačných centier vo vidieckych obciach

Cieľ č. 7.1.3. Formovanie konkurencieschopnej digitálne gramotnej spoločnosti

- Podpora zvyšovania gramotnosti vo využívaní IKT
- Podpora vzdelávania v oblasti IKT pre rast zamestnanosti a adaptability pracovníkov vo všetkých sektoroch
- Participácia na medzinárodných programoch informatizácie a zabezpečenie kompatibility s medzinárodnými informačnými sieťami
- Podpora rozvoja služieb a zariadení MSP v oblasti informačných technológií

Cieľ č. 7.1.4. Budovanie fyzickej infraštruktúry umožňujúcej prístup k informáciám a službám

- Využívanie existujúcej siete základných a stredných škôl vybavených IKT a prepojenie na internet cez INFOVEK
- Sprístupnenie IKT zlepšením vybavenosti sídiel

CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch je významným prvkom rozvoja ekonomiky hospodárstva. V súčasnom období sa do popredia na trhu cestovného ruchu dostávajú najmä individuálne formy cestovného ruchu, orientované na tiché a pokojné miesta, kde si rekreant môže nielen oddýchnuť, regenerovať svoje sily, ale má i priamy kontakt s prírodou resp. s vidieckym prostredím, môže sa oboznamovať s množstvom zaujímavých kultúrohistorických pamiatok. Práve takéto formy cestovného ruchu poskytuje okres Topoľčany.

Územie **okresu Topoľčany** zaberá výbežok Podunajskej nížiny, ktorý lemuje zo západu Považský Inovec a z východu pohorie Tribeč. Rekreačne atraktívnejšia je časť pod Považským Inovcom, kde sa nachádza stredisko pri vodnej nádrži Duchonka a základňa pre zimné športy v Podhradí, ktoré možno spojiť do menšieho RÚC. Územie je súčasťou mikroregiónu SOTDUM (Spoločenstvo obcí topoľčiansko-duchonského mikroregiónu). Západná časť územia okresu je bohatá na historicky významné lokality, ako Bojná, Nitrianska Blatnica či Čertova pec pri Radošine. Vhodnými miestami na hipoturistiku je Ranč pod Babicou v Bojnej a Vítkovské stajne v obci Kuzmice. Územie je známe aj vinohradníckou tradíciou, najmä v okolí Radošiny a Tesár. Pohorie Tribeč ako súčasť CHKO Ponitrie sa využíva pre pešiu a poznávaciu turistiku.

Atraktivitu vidieckej krajiny zvyšujú zrúcaniny hradov, postavených v blízkosti niekdajších významných obchodných ciest. Takými sú torzá hradov Oponice (obec Oponice), Topoľčany (v obci Podhradie, čiastočne rekonštruovaný).

Pamiatky hnutelného charakteru vo svojich zbierkach sústreďujú múzeá, ktoré ich sprístupňujú širokej verejnosti. Tribečské vlastivedné múzeum je v Topoľčanoch. I vo vidieckych obciach sa otvárajú múzeá rôzneho charakteru, napr. Apponyiovské múzeum v Oponiciach. Múzeá koncentrujú exponáty z najbližšieho okolia.

Evidencia nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok v SR k 1. 1. 2006

okres	pamiatkový objekt	kultúrna pamiatka
Topoľčany	154	71

Zdroj: Štatistický úrad SR

Na regionálne tradície nadväzuje jarmok v Topoľčanoch (október). Ďalej sa konajú púte, takisto v Topoľčanoch (september) a Rajčanoch (Mechovička).

Výskyty geotermálnych vôd s potenciálnym využitím pre CR sú evidované aj v našom okrese.

V okrese Topoľčany sú dobré podmienky aj pre *cykloturistiku*, a to vzhľadom na nížinný, mierne zvlnený terén, ako aj pomerne malú dopravnú frekvenciu na miestnych dopravných komunikáciách. Okrem existujúcich cyklotrás uvedených nižšie, sa uvažuje o trase v priečnom smere cez pahorkatinu a to so spojnicou Topoľčany – Hlohovec a spojnicou Nitra – Topoľčany po vale rieky Nitry.

Cyklotrasy v okrese Topoľčany:

- trasa Záhrady – sedlo Priešky – Železnice – Duchonka (celková dĺžka 16 km)
- trasa Jacovce – Tvrdomestice – Nemečky – Kulháň (celková dĺžka 15,5 km)
- trasa Topoľčany (zimný štadión) – Podhradie (sedlo Priešky) (celková dĺžka 19,3 km)
- trasa Jacovce – Tesáre – Závada – Duchonka – Kulháň. (celková dĺžka 19,5 km)

Pobyt pri vode ponúkajú a pre rekreáciu slúžia nádrže Duchonka a Tesáre, Nemečky (dodávka vody pre topoľčiansky pivovar).

Pre *pobyt v horách* sú podmienky hlavne v severnej časti okresu. V Považskom Inovci je to časť pod Marhátom (Čertova pec a Podhradie). Plošne rozsiahlejšie sú podmienky v Tribeči.

Vidiecky turizmus a agroturistiku v okrese Topoľčany ponúkajú obce pod Považským Inovcom a Tribečom. Mestský turizmus je evidovaný v okresnom meste.

Individuálna rekreácia

Pri všetkých formách individuálnej rekreácie treba rátať s určitou funkčnou zmenou v dôsledku postupnej komercionalizácie, kedy sa chaty a chalupy budú využívať hlavne na prenájom turistami.

Chatová rekreácia sa vyskytuje v samotných chatových lokalitách alebo vo väzbe na rekreačné strediská, najmä v strediskách Duchonka (Topoľčany), Väčšie samostatné chatové lokality sú v Podhradí.

Prímestská rekreácia

Nároky na prímestskú rekreáciu sa prejavujú v prípade miest nad cca 10 000 obyvateľov. Zastúpené sú hlavne masovo rozšírené činnosti, akými sú kúpanie, turistika, zimné športy, chatárenie a chalupárčenie.

Topoľčany (32 000 obyvateľov - cca 8 000 záujemcov) majú vytvorené podmienky na prímestskú rekreáciu v stredisku Duchonka s vodnou nádržou, pre zimné športy ako aj pre letný aj zimný pobyt v horách sú vhodné podmienky v obci Podhradie. Pre pešiu turistiku sú vhodné podmienky v Považskom Inovci a Tribeči. Veľmi zaujímavá ponuka nielen pre turistov, ale aj žiakov a študentov je v podobe rozbiehajúceho sa projektu Náučného chodníka Považský Inovec, ktorý sa bude tiahnuť od Duchonky až po Piešťany a ponúkne krásnu prírodu so zaujímavými chránenými územiaми, archeologické náleziská (Bojná) alebo vyhliadky do okolia z vrchu Marhát.

Návštevnosť okresu Topoľčany (r. 2006)

Okres	Počet ubytovacích zariadení	Počet návštevníkov celkom	z toho cudzinci	Počet prenocovaní celkom	z toho cudzincov
Topoľčany	13	7 286	1 561	28 312	13 806

Zdroj: Štatistický úrad SR

Hornonitriansky región (okres Topoľčany) bol zaradený medzi regióny nižšej priority s dôrazom na:

- pobyty pri termálnej vode,
- letné pobyty v horách.

Odporúčané formy rozvoja cestovného ruchu:

- mestský turizmus,

- prímestská rekreácia,
- poznávací turizmus,
- vidiecky turizmus
- agroturistika

Plánované centrá rozvoja - Pobyty pri vode

- Vodná nádrž Duchonka (okres Topoľčany)
- Vodná nádrž Nemečky (okres Topoľčany)

Plánované centrá rozvoja - Kultúrno-historický potenciál

- Oponický hrad (okres Topoľčany)
- Kaštieľ v Šalgovciach (okres Topoľčany)
- Topoľčiansky hrad (okres Topoľčany)

Plánované centrá rozvoja – Ľudová kultúra a tradície

- obec Solčany

Akčný plán okresu Topoľčany v oblasti CR

A. Náučný chodník Považský Inovec

- *rozbehnutý projekt medzinárodného významu (aj vďaka archeologickým vykopávkam)*
- *ucelený produkt cestovného ruchu*
- *trasa od Radošiny až po Duchonku a okolité obce, sčasti kopírujúca historickú cestu spájajúcu Považie s Ponitím*
- *napojenie na tri veľké rekreačné oblasti: Duchonka, Bezovec, Piešťany*
- *jeho súčasťou sú národné kultúrne pamiatky (Topoľčiansky hrad, Rotunda sv. Juraja, Čertova pec – najstaršie známe jaskynné osídlenie na Slovensku), prírodné pamiatky (Holé brehy, Opálená skala, Čepúšky), územia európskeho významu Natura 2000 (Hradná dolina, Kulháň, Vinište, Záhrada), významné archeologické náleziská (Valy, Hradisko, Podhradie)*

30 mil. Sk

Propagácia – tlač materiálov, plagátov, brožúr, publikácií, mediálna propagácia, vybudovanie prístreškov, lavičiek, rozhľadní na vrchoch Marhát a Lomec, turistické značenie, informačné tabule v obciach a na trase chodníka, vzdelávanie a prednášky pre učiteľov a žiakov, terénne úpravy, technické a prepravné vozidlo.

B. Rekreačia pri vode

- *rekreačná oblasť Duchonka – vodná nádrž, hudobné festivaly, široké športové vyžitie, možnosti stravovania a ubytovania (detský tábor, chatové osady, autokemping, výlety do okolia – Topoľčiansky hrad, vodná nádrž Nemečky a Tesáre*
- *14 vodných nádrží s možnosťami rybolovu a rekreácie*
- *termálne vrty - Topoľčany, Tovarníky (vybudovanie kúpeľov v štádiu začatého projektu)*
- *kúpalisko v Topoľčanoch*

200 mil. Sk

Vybudovanie termálnych kúpeľov, vyčistenie vodných nádrží a ich úprava na rekreačné využitie, zlepšenie a rozšírenie služieb, úprava okolia, , modernizácia kúpaliska, vypracovanie technickej dokumentácie.

C. Historické pamiatky

- *okres Topoľčany je bohatý na kultúrne a historické pamiatky: viac ako 100 historických budov (kaštiele, kostoly, kaplnky, vily), 2 hrady (Topoľčiansky a Oponický), historické parky, cintoríny, archeologické lokality s medzinárodným významom (Bojná, Nitrianska Blatnica, Čertova pec, Podhradie),*
- *existujúce múzeá: Tribečské múzeum v Topoľčanoch, Apponyiho poľovnícke múzeum v budove kaštieľa v obci Oponice*
- *plánované múzeá: múzeum pošty, múzeum miestnych zvykov a tradícií v Topoľčanoch*
- *stále expozície archeologických vykopávok v Bojnej a v Nitrianskej Blatnici*
- *plánované pamätné izby*

200 mil. Sk

Obnova a rekonštrukcia kultúrnych pamiatok, historických objektov, revitalizácia a úprava parkov a priestranstiev, digitalizácia muzeálnych zbierok a archívov, vypracovanie stavebno-technickej dokumentácie.

D. Prírodné pamiatky

- *CHKO Ponitrie – zároveň chránené vtáčie územie Natura 2000*
- *5 chránených území európskeho významu Natura 2000*
- *11 maloplošných chránených území, 2 chránené stromy*
- *mokrade: 3 regionálneho významu a 13 lokálneho významu*

10 mil. Sk

Značenie, propagácia, odborné publikácie, osвета, vzdelávanie, výskum.

E. Turistika a šport

- *existujúce turistické trasy (Považský Inovec, Tribeč)*
- *stále sa rozširujúca sieť cyklotrás s potenciálom prepojenia všetkých mikroregiónov a napojenia na hlavné cyklotrasy Slovenska*
- *prírodný potenciál na vybudovanie lyžiarskych turistických trás*
- *agroturistika (Radošina, Ranč pod Babicou, Vítkovské stajne, ...)*
- *športový rybolov*
- *vybudovanie športovo-oddychových zón*
- *zriadenie TIK*

200 mil. Sk

Budovanie cyklotrás a lyžiarskych trás, značenie, informačné tabule, propagácia, úprava agroturistických lokalít, úprava priestranstiev a výsadba zelene, IKT vybavenie, vypracovanie stavebno-technickej dokumentácie.

Projektové zámery:

1. Informačné tabule pre pamiatky v meste Topoľčany
2. Turistická atraktivita – (umelecká dielňa, zvyky, múzeum) v meste Topoľčany
3. Múzeum pošty – využiť historickú obchodnú cestu Viedeň – Prešov v meste Topoľčany
4. Termálny vrt na území mesta Topoľčany
5. Športovo-oddychová zóna v Topoľčanoch
6. Múzeum archeologických vykopávok v obci Bojná
7. Náučný chodník Považský Inovec – propagácia – tlač materiálov, plagátov, brožúry – sprievodcu, mediálna propagácia, vybudovanie prístreškov, lavičiek, rozhľadne na vrchu Marhát, značenia, informačných tabúľ v obciach a na trase chodníka, vzdelávanie a prednášky pre učiteľov a žiakov – už rozbehnutý projekt medzinárodného významu aj vďaka archeologickým vykopávkam (trasa od Radošiny až po Duchonku a okolité obce)

8. Turistická informačná kancelária pre okres Topoľčany so sídlom v meste Topoľčany
9. Stratégia rozvoja cestovného ruchu okresu Topoľčany
10. Cyklotrasy – vybudovanie nových a ich napojenie na existujúce cyklotrasy v okrese Topoľčany
11. Rozhl'adňa na kopci Lomec (ako súčasť Náučného chodníka Považský Inovec) v obci Šalgovce
12. „Galéria“ – stará škola – zrekonštruovať na využívanie na kultúrne a spoločenské podujatia, prezentáciu tradícií, výstavy v obci Šalgovce
13. Informačné tabule v obci Šalgovce
14. Rekreačné stredisko Duchonka - (ako súčasť Náučného chodníka Považský Inovec) v katastri obce Prašice
15. Rekonštrukcia Topoľčianskeho hradu + zriadenie galérie v priestoroch hradnej veže (kataster obce Podhradie)
16. Park – národná kultúrna pamiatka, 6 ha v obci Krušovce
17. Dobudovanie historickej stavby pre zriadenie dvoch pamätných izieb – Kálmána Sötéra – známeho včelárskeho odborníka a člena Maďarskej akadémie vied, a Alexandra Rudnaya - cirkevného hodnostára, náboženského spisovateľa (4.10.1760 Považany - 13.9.1831 Ostrihom, H); patril k osvieteným vzdelancom, cirkevným a národno - kultúrnym dejateľom; za zásluhy, ktoré získal počas pôsobenia v Krušovciach a ako dekan topoľčianskeho dištriktu ho panovník 4. januára 1805 vymenoval za ostrihomského kanonika, roku 1815 sa stal sedmohradským biskupom a v roku 1819 ostrihomským arcibiskupom, primásom Uhorska, po palatínovi bol najvplyvnejším verejným činiteľom Uhorska, roku 1828 sa stal kardinálom (obec Krušovce)
18. Hradná bašta – zriadenie informačnej kancelárie a muzeálnej expozície v Nitrianskej Blatnici
19. Budova starej pekárne – dvor tradičných remesiel a gastronómie v obci Nitrianska Blatnica
20. Park kaštieľa – nové využitie na rekreáciu a oddych (obec Nitrianska Blatnica)
21. Apponyiho poľovnícke múzeum v budove kaštieľa v obci Oponice
22. Rekonštrukcia hradu Oponice + zriadenie stálej expozície v jeho priestoroch